

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2894

Vragen van het lid **Podt** (D66) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *minderjarige inklimmers in de Rotterdamse haven* (ingezonden 29 maart 2023).

Antwoord van Staatssecretaris **Van der Burg** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 13 juni 2023). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2023–2023, nr. 2329.

Vraag 1

Deelt u de zorgen over alleenstaande minderjarige vluchtelingen (amv) die proberen het Verenigd Koninkrijk te bereiken door onder vrachtwagens in de Rotterdamse haven te klimmen?

Antwoord 1

Het kabinet is zich bewust van het feit dat er in de Rotterdamse haven inklimmers zijn die een transportmiddel gebruiken om op irreguliere wijze Nederland in of uit te reizen. Dit betreft een ernstige zaak, gezien de kwetsbare situatie waar deze groep zich in bevindt, en gezien het mogelijke letsel en de schade die hiermee gepaard gaat. Al helemaal wanneer het om inklimmers gaat die minderjarig zijn. Het kabinet heeft een aanpak specifiek voor deze doelgroep ontwikkeld. Er is ingezet op verbetering in preventie, in de ketensamenwerking en in de overdracht van inklimmers die minderjarig zijn.

Vraag 2

Om hoeveel minderjarigen gaat dit? Kunt u een inschatting maken van de hoeveelheid succesvolle pogingen om het Verenigd Koninkrijk te bereiken? Hoeveel jongeren worden voor vertrek ontdekt?

Antwoord 2

De Zeehavenpolitie (ZHP) is belast met de grenstaak in de Rotterdamse haven. Dit is met uitzondering van de grensdoorlaatposten Hoek van Holland en Europoort, die onder de verantwoordelijkheid van de Koninklijke Marechaussee (KMar) vallen.

De ZHP heeft afgelopen jaar (2022) 160* inklimmers die minderjarig zijn geregistreerd. Van dit aantal werden 10 personen aangetroffen in het VK en 150 personen werden ontdekt en tegengehouden in Nederland. In 2021 betrof het 190 inklimmers die minderjarig zijn, waarvan 20 personen werden aangetroffen in het VK en 170 in Nederland.

De KMar heeft afgelopen jaar (2022) bij Hoek van Holland 10 inklimmers die minderjarig zijn geregistreerd, en 10 minderjarigen bij Europoort. In 2021 betrof dit 40 inklimmers die minderjarig zijn bij Hoek van Holland en 10 bij Europoort. Verdere uitsplitsing van de cijfers afkomstig van de KMar is niet mogelijk.

Op basis van deze cijfers is het vermoeden dat de genomen maatregelen en controles het voornaamste gedeelte van de pogingen tot inklimmen ondervangen. Hoeveel pogingen uiteindelijk succesvol zijn en niet onderkend worden is niet precies in te schatten, ook omdat migratietrends van veel factoren afhankelijk zijn en causale verbanden in relatie tot stijgingen of afnames niet altijd gelegd kunnen worden.

*Alle cijfers zijn afgerond op tientallen.

Vraag 3

Hoeveel van de amv's die zijn ontdekt waren reeds geregistreerd in Nederland? Hoeveel nog niet?

Antwoord 3

Er bestaat geen centraal overzicht waarin wordt bijgehouden of personen al eerder verblijf hadden in Nederland toen zij een poging deden irregulier uit te reizen.

Vraag 4 en 5

Wat is het beleid rondom zowel de geregistreerde als de niet geregistreerde amv's nadat ze zijn ontdekt? Klopt het dat deze jongeren naar Ter Apel worden gestuurd om zich te registreren?

Hoe worden zij geholpen en hoe wordt recidive voorkomen? Welke middelen hebben organisaties als de Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel (AVIM) of Nidos om recidive te voorkomen?

Antwoord 4 en 5

Voor inklimmers die minderjarig zijn die worden aangehouden in de regio Rotterdam geldt sinds februari 2022 (na een succesvolle pilot) een gerichte aanpak specifiek voor deze doelgroep. Nidos, de Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel (AVIM) van de Nationale Politie (NP), de Zeehavenpolitie (ZHP), de KMar en de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) werken samen in het havengebied van Rotterdam om deze jongeren beter in beeld te krijgen en beter te kunnen begeleiden. Het hoofddoel van de gezamenlijke aanpak is om op termijn recidive te bij de jongeren te voorkomen.

Allereerst worden na het aantreffen door de ZHP, AVIM of de KMar de jongeren in veiligheid gebracht, geregistreerd, gekeken of er aanvullende (juridische) maatregelen nodig zijn en wordt de minderjarige onder voogdij van Nidos geplaatst indien er geen sprake van gezag is. Nidos schakelt hiervoor een speciaal team in dat in gesprek gaat met de jongere om zo een gedegen inschatting te maken van de situatie, hun perspectief te bespreken en een verblijfplaats te organiseren. Afhankelijk of de amv al eerder is aangehouden en wel of geen asiel wil aanvragen zijn er meerdere vervolgsce-nario's.

Indien een jongere al onder voogdij van Nidos staat en er géén sprake is van strafrechtelijke vervolging wordt er maatwerk geleverd in het belang van het kind. Allereerst wordt er contact gelegd met de begeleidende jeugdbeschermer van Nidos. Daarna zal er in samenspraak met de amv worden besloten of de amv wordt teruggeplaatst naar de huidige verblijfplaats of het opvanggezin (indien amv jonger is dan 15 jaar) en overgedragen wordt aan de begeleidend jeugdbeschermer van Nidos. Andere opties zijn plaatsing in de Beschermd Opleiding (BO)¹ van het COA of gesloten plaatsing in de reguliere jeugdzorg (in overleg met de Raad van de Kinderbescherming in

¹ In de beschermde opvang van het COA wordt in kleinschalige opvang voor een tijdelijke periode 24-uurs begeleiding en bescherming geboden aan kwetsbare amv. De doelgroep is amv die het slachtoffer zijn geworden van mensenhandel of mensensmokkel, eer-gerelateerd geweld, huiselijk geweld of kind bruiden. Het doel is om bij de amv een (hernieuwd) gevoel van veiligheid te creëren waaruit ze zich verder kunnen ontwikkelen. De begeleiding in de BO is gericht op het vergroten van zelfstandigheid, (zelf)vertrouwen, weerbaarheid en autonomie.

Rotterdam). Voor de jongeren die al onder voogdij staan bij Nidos, organiseert Nidos een taxi naar de locatie waar de jongere verblijft. Indien de jongere nog *niet* bekend is bij Nidos, vult Nidos samen met de jongere de benodigde documenten in voor het verzoek tot voogdij. Indien er géén sprake is van strafrechtelijke vervolging zal de KMar/ZHP/AVIM vervoer organiseren waarmee de jongere naar Ter Apel gebracht wordt. Indien een amv geen asielerzoek indient zal hij of zij op aanmeldcentrum Ter Apel in gesprek gaan met Nidos en COA. Dit gesprek wordt gevoerd omdat deze jongeren onder Nidos voogdij behoren en hen verblijf wordt aangeboden bij het COA. Daarnaast wordt de amv uitgenodigd voor een gesprek met de Raad voor Rechtsbijstand om te spreken over een asielaanvraag. Indien medewerkers van het COA signaleren dat een amv wil vertrekken uit de opvang, wordt er zorgvuldig met de amv gesproken over de gevaren van irreguliere migratie. Ook bij Nidos is sprake van maatwerk en gaan individuele voogden met de amv in gesprek over dit onderwerp als dit aan de orde lijkt te zijn.

Vraag 6

Heeft u zicht op het aantal recidiverende inklimmers?

Antwoord 6

In het afgelopen jaar (2022) werd door de ZHP recidive geconstateerd bij 40* unieke inklimmers die minderjarig zijn. Zij deden twee of meer pogingen tot inklimmen. In 2021 werd recidive geconstateerd bij 50 unieke inklimmers die minderjarig zijn.

Vanuit de KMar zijn geen recidivecijfers beschikbaar.

*Alle cijfers zijn afgerond op tientallen.

Vraag 7

Klopt het dat het geregeld voorkomt dat jongeren met onbekende bestemming vertrekken als zij na ontdekking naar Ter Apel worden gestuurd en dat veel van deze jongeren dan opnieuw een poging wagen? Welke manieren ziet u om te voorkomen dat jongeren onderweg naar Ter Apel verdwijnen? Zijn er manieren om hen eenvoudiger te laten registreren?

Antwoord 7

De cijfers zoals gegeven onder vraag 6 en signalen vanuit de keten doen vermoeden dat het inderdaad voorkomt dat dezelfde individuen opnieuw een poging wagen. Of dit gebeurt nadat zij MOB gaan direct na een eerdere mislukte poging wordt echter niet bijgehouden. Zoals bij het antwoord van vraag 4 en 5 is toegelicht wordt binnen de grenzen van hetgeen juridisch mogelijk is, geprobeerd zo goed mogelijk tegen te gaan dat een amv MOB verdwijnt en daarna opnieuw een poging waagt.

Vraag 8

Zijn er bij u signalen bekend dat deze jongeren onder druk staan van mensensmokkelaars in Nederland of het Verenigd Koninkrijk? Hoe kunnen deze jongeren worden bijgestaan om onder deze druk vandaan te komen?

Antwoord 8

Dergelijke signalen zijn bij mij en de keten niet bekend. Bij het aantreffen van een inklimmer die minderjarig is wordt deze hierover wel bevestigd. Daarbij wordt wel gesignaleerd dat amv's vaak onder druk staan van ouders en familie in het land van herkomst om door te reizen naar het VK. Zij hebben vaak een groot geldbedrag betaald om de reis te bekostigen en bewegen de amv mogelijk tot het herhaaldelijk proberen om door de reizen.

Vraag 9

Welke acties onderneemt uw ministerie om inklimmen te voorkomen en welke stappen bent u nog voornemens te nemen?

Antwoord 9

Om inklimmen te voorkomen worden ook migratiehonden ingezet die de KMar en de ZHP bij controles ondersteunen. Tevens wordt bij de grenscontroles gebruik gemaakt van technologische instrumenten zoals CO₂ meters (zgn. warmtedetectie meters) en de inzet van een helikopter. Daarnaast wordt nauw

samengewerkt met de rederijen en de exploitanten van de maritieme grensdoorlaatposten en is de infrastructuur op sommige locaties aangepast, zoals bijvoorbeeld voor het verhogen van hekwerken. Voor onder andere de aanpak van het inklimmersvraagstuk heeft Nederland met België en het VK een specifiek Memorandum of Understanding (MoU) afgesloten waarin verschillende activiteiten zijn benoemd om de inklimmersproblematiek tegen te gaan. Het betreft onder andere maatregelen voor het kunnen delen van informatie over mogelijke modus operandi, trends, gebruik van technologische detectiemateriaal en best practices. Deze informatie draagt bij aan het gericht aanpakken en onderkennen van mogelijke inklimmers door de KMar en ZHP.